

Activitats de Nadal a la Fundació

Exposició portals de pessebre de Josep Vendrell Alcober

Portals de pessebre totalment artesanals fets amb materials naturals. Unes petites obres d'art amb personalitat. Totes les peces són úniques amb detalls particulars. Esperem que aquesta exposició serveixi per fomentar les nostres tradicions.

A la Fundació Bosch del 18 de novembre al 23 de desembre. Dissabtes i diumenges d'11 a 14 h. |

Activitats de Nadal a la Fundació

Naixement gegant de l'AREB

Els membres de l'AREB es troben preparant aquests dies un Naixement Gegant, que es col·locarà al balcó principal de l'edifici de la Fundació, i lluirà durant totes les Festes Nadalenques. |

Activitats de Nadal a la Fundació

Visita del patge reial i recollida de cartes

La Fundació acollirà com l'any passat la visita del Patge Reial per la recollida de Cartes de tots els nens i nenes. El campament reial organitzat pels Joves pel Nadal es podrà visitar els dies 1 i 2 de gener de les 18 a les 20 h. |

Exposició 'Begues del blanc i negre al color'

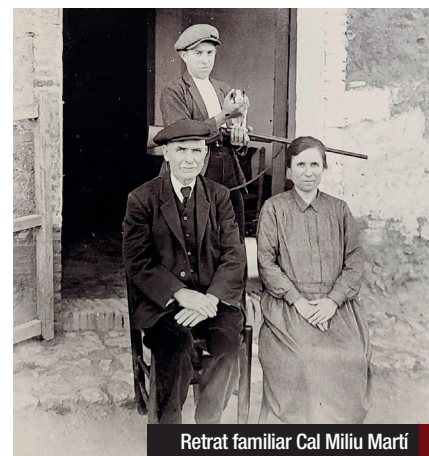
Aquest passat mes de Juliol i Setembre l'AREB (Associació de Recerca Etnològica de Begues), féu una nova Exposició de Fotografies Antigues del Poble a la Capella de la Fundació Privada Col·legi Bosch. Així mateix editaren el Quart llibre de l'Associació. Us adjuntem un recull de textos i fotografies inclosos en el llibre. |

Plaça Camilo Riu. Nevada 1962

Teresa Codina de Cal Marxant

Retrat familiar Cal Miliu Martí

Joc de bittles al Casino Vell

Processó a Brugués per demanar pluja pels conreus

Acte Homenatge dels 50 anys de professió religiosa de Mossèn Francesc Crespo.
D'esquerra a dreta Jaume Petit, Teresina Almirall, Geli Fernández, Mossèn Francesc i Joana Farret.

Cercavila del Begues Festiu

Membres de la Ziga-Zaga

Els verbs que hem deixat de conjuguar

Jaume Viñas Ollé

La parla, com a instrument d'expressió de les nostres vivències, evoluciona paral·lelament a elles, adaptant-se als canvis que es van produint a la nostra activitat humana. En canviar tan bruscament el món rural dels nostres avis, també ho ha fet amb la mateixa brusquedat la nostra parla.

Aquest escrit vol ser un repàs dels primers verbs que em vénen a la memòria, i que actualment la majoria de nosaltres, ja no te-

nim la necessitat d'emprar. Com per exemple: SEGAR I BATRE.

S'iniciava aquest cicle anual, amb la preparació de la terra, aferrar i llaurar, aprofitant les pluges de la tardor. Els fens arreplegats durant mesos, amb la col·laboració de les bèsties de casa, ara, s'aplicaven a terra. Els conills, l'animal, les gallines, les cabres, en alguns casos, tots hi havien col·laborat.

Un cop la terra era a punt, arribat el dia i, si el temps ho permetia, ja es podia saionar, sembrar, rasclar i

Qüestionari 'Begues, del blanc i negre al color'

1. Quin d'aquests noms en el seu dia va ésser una Fonda-Restaurant del poble:

1. Fonda del Pi
2. Colònia Petit
3. Hostal Nou
4. Hostal de l'Alzina

2. Quin d'aquests fotògrafs va immortalitzar Begues en nombrosos postals:

1. Grassot
2. Zerkowitz
3. Martínez-Vilanova
4. Sagués.

3. Com es diu la Campana Grossa de l'Església Parroquial:

1. Quitèria
2. Tomassa
3. Pepeta
4. Eulàlia.

4. Quina d'aquestes obres de teatre fou escenificada per Quadre Teatral de l'Aixopluc:

1. Pigmalíó
2. Terra Baixa
3. Les hores del Mas
4. L'Auca del Sr. Esteve

5. On es "La mirada de la Pedra que es mou"?

1. Desfeta
2. Penya del Moro
3. La Collada
4. Les Solius.

6. Amb que es relaciona el terme "mocadera"?

1. amb l'ofici de venda de mocadors
2. una altra forma de dir tenir moquera
- 3) amb la matança del porc
4. cap de les anteriors, no existeix aquesta paraula.

7. Per quina tasca es feia servir "l'esclopet":

1. Per la matança del porc
2. per la verema
3. per la sega
4. cap de les anteriors.

8. Quin d'aquests noms és el d'un mossèn qui va exercir al poble:

1. Joaquim Torné
2. Francesc Vendrell
3. Enric Lloveras
4. Joan Maristany.

9. Quina d'aquestes Sardanes va compondre el Mestre Ventura Tort pel Begues Festiu:

1. Eulàlia, ballem-la
2. Els Gegants de Begues
3. L'avenc de la Ferla
4. El Pi Gros de Begues.

10. De quina casa provenia la marca de llet "Begaleche"?

1. Can Romagosa
2. Cal Saques
3. Ca l'Esperança
4. La Granja -Cal Demetrio

11. Que és una babarota?

1. Una eina
2. Un ocell
3. Un espantaocells
4. Una mala herba

12. Quin nom rep la muntanya on es feia una processó per beneir el terme?

1. Puig Castellà
2. Les Agulles
3. Padró
4. Penya Blanca.

13. A quin dels següents noms correspon la localització del "Colmenar Enriqueta" on hi hi havia arnes?

1. Mas Glaçat
2. Mas Trabal
3. Cal Begues
4. Mas Fumat

14. Quin any la Colla Ziga-Zaga va celebrar els 50è. aniversari de la pujada a Montserrat?

1. 2000
2. 2015
3. 2002
4. 2012

15. Quin era el lema de l'Aixopluc:

1. Un bon ideal és saber envellir bé.
2. Una bona idea ho és quan es converteix en una bona realitat.
3. Una bona idea és tenir un local per passar-ho bé la gent gran.
4. Un bon ideal es tenir amistat entorn la taula i fer una mica d'exercici.

16. Quina d'aquestes activitats mai varen realitzar els usuaris de l'Aixopluc:

1. Fer un Pessebre de Nadal
2. Participar amb carrossa a la Cercavila de Festa Major
3. Fer una Arrossada
4. Anar a buscar Múrgoles.

17. A on es varen fer les primeres activitats del Begues Festiu?

1. La Plaça Camilo Riu
2. Bon Repòs
3. La Barceloneta
4. La Creu del Joncar.

18. Que vol dir "osquei"?

1. Fer girar el matxo cap la dreta
2. Fer aturar el Matxo
3. Fer girar el matxo cap l'esquerra.
4. Cap d'elles.

19. On es trobava el desaparegut Pou del Fondo?

1. Montau
2. Masferrer
3. La Clota
4. Desfeta

20. Que era "el Bàsic d'Honor"?

1. Una trobada d'estiuejants
2. Una Colla Gastronòmica
3. Un Concurs Sardanista
4. Un trofeu d'una Cursa automobilista de Gavà a Begues.

21. Quina d'aquestes masies va ésser un cau de contrabandistes?

1. Cal Quitèrio
2. Cal Vallès
3. Puig Moltó
4. El Roure.

22. Amb que associem actualment el topònim de Bartró:

1. amb una Riera
2. amb una Sínia
3. amb una Font
4. amb un Cementiri.

23. Que era un esparriot?

1. una espasa de fusta
2. un tipus de serp
3. una au migratòria
4. un corriol ben marcat.

24. Que són els esquellots?

1. una processó
2. un casament en Zones.núpcies
3. un ball nupcial
4. un sarau de solters.

25. Quins motius apareixen al banderí del Begues Festiu:

1. Dos Sardanistes
2. El Pi Gros i la Senyera
3. Dos Sardanistes i el Pi Gros
4. El Pi Gros i la Senyera.

26. Quin d'aquestes noms correspon a un alcalde del poble ?

1. Joan Tutusaus
2. Joan Mitjans
3. Jaume Ollé
4. Pere Romagosa

27. El llibre de la present Exposició "Begues, del blanc i negre al color" és el

1. primer
2. segon
3. tercer
4. quart editat per l'AREB ?

28. Quina Cobla ha estat companya inseparable dels actes organitzats pel Begues Festiu en el transcurs dels anys?

1. Laietana
2. Mediterrània
3. Ciutat Cornellà
4. Sitgetana

29. D'on prové el nom de Ziga-Zaga?

1. dels revoltats per pujar a Ardenya
2. dels revoltats per pujar a Montserrat
3. d'en Pep Guardiola
4. d'una votació de la Colla.

30. Quines d'aquestes persones foren nomenades filles adoptives de Begues?

1. Maria Illa / J. Baptista Serra
2. Josep Gimeno Navarro/Mestre J.Torrens
3. Ramir Torres Vilaró/Teodor Bosch
4. Maria Comajoan/Francesc Crespo

Respostes

1) 2;	7) 3;	13) 1;	19) 2;	25) 3;
2) 2;	8) 1;	14) 2;	20) 3;	26) 2;
3) 2;	9) 2;	15) 2;	21) 1;	27) 3;
4) 1;	10) 4;	16) 4;	22) 4;	28) 4;
5) 3;	11) 3;	17) 1;	23) 1;	29) 2;
6) 3;	12) 3;	18) 3;	24) 2;	30) 4

aplanar. Si era blat, s'havia d'escaldar. Si era ordi o civada, no calia.

Les primeres gelades de la tardor, trobaven el gra a terra. L'arribada de les cueretes, amb els seus saltirons de terròs en terròs, ho anunciava. Si nevava, la neu ja el trobava nat. L'any de neu, any de Déu.

A la primavera, com que d'anyada d'herba sempre n'hi ha, s'havia de xarcular. Les maleïdes nielles, les calcides, el margall i la cugula, cada any sortien amb abundor. Sant Isidre, el 15 de

maig, si l'any anava bé, ja veia les primeres espigues.

Al juny, sovintejaven les visites al camp que, segons deien els pagesos, era la manera de fer-lo granar bé, esperant acomplir allò de : Al juny, la falç al puny.

Arribat el momento, s'agafaven el volant, l'esclopet, el punxó de garberar, el barret i la pedra d'esmolar i... cap a segar. El garberar, per protegir el gra dels ocells i la pluja. Ben apilades les garbes i, si feia falta, una boberota.

El trasllat de les garbes a l'era es feia de bon matí, aprofitant la rellentor de la nit, amb aquell art de carregar el carro al màxim. Ja era a l'era, s'obrien les garbes, escampant circularment les espigues. L'animal, el corró i el pagès feien la feina.

Per ventar el graa, les pales, la forca i el rampí, eren les eines més usuals.

La palla al paller i el gra al graner. Ara ja es podia dir allò de : blat, que el teníem al sac i ben lligat. |

La història és camí

Extracte de la crònica de com veia el poble de Begues el 1980 Núria Surribas (La Tenda)

“Begues no té documents certs de la seva fundació, perquè la data suposada és la dels voltants del 1100. Hi ha alguns documents a l'arxiu de la Corona d'Aragó i Biblioteca de Catalunya, en petits nuclis de masies. D'altres teories suposen que fou a la Cova de Cussimanya on hi hagué un assentament ibèric. Altres diuen que el lloc fou l'Hostal Vell, que camí Ral de pas dels Reis de la Corona d'Aragó. Però és al barri de la Rectoria entorn la vella església (barreja d'art barroc i romànic, bastida sobre el 1300 i dedicada a Sant Cristòfol) on hi ha el primer assentament. Ja al segle XX els seus aires sanitosos ha fet que nombroses persones que patien asma vingueren a viure i s'instal·laren definitivament.

Us faré una descripció de Begues:

Barri de la Rectoria: Aquí es troba el Petit Canigó, el vell cementiri, derruït el 1965, que passà al nou de Bartró. Seguint el camí arribem a una cruïlla de camins, on hi ha la Masia Grau del Coll i el Col·legi Sant Lluís. Hi ha una creu de terme. Per aquí els reis de la Corona d'Aragó, tot pujant de Barcelona, Sant Climent passaven pel Camí Ral, avui encara anomenat així, descansant en el Pou del Glaç de camí cap els monestirs de Santes Creus i Poblet.

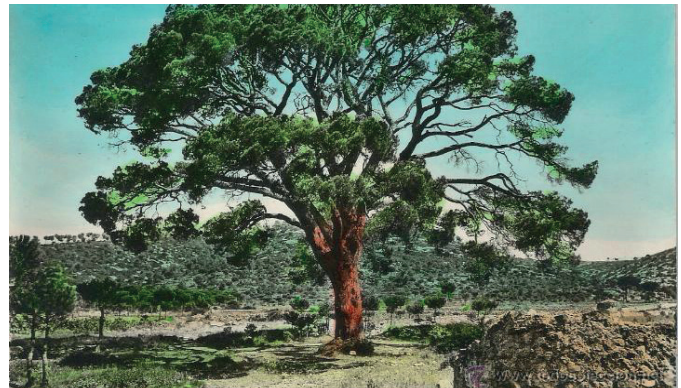
Barri de l'Alzina: Masia on podem veure córrer oques pel Prat, antigament hi hagueren mines d'argent i plom, molt pobres i l'explotació no va ser duradora. Al fons de la vall hi ha la drecera que menava a Torrelletes, amb les fonts de la Beurada i de l'Alba. També es pot visitar la Penya del Moro (es diu que va ser hàbitat dels moros).

Pla d'Ardenya: Una antiga llegenda conta que es produí un assassinat, després d'una baralla entre un marit que matà a la seva muller. El poble com a venjança el matà i l'esquarterà en quatre trossos, ficant el cap dins una gàbia i a dalt de tot de la creu que hi plantada al cim. Els altres tres trossos penjats a la Creu del Bou, la de terme entre Torrelletes i Begues i a la Creu de Coll Fe.

Can Sadurní: Masia pairal, es pot visitar el Pi Gros, pi pinyoner que data de 500 anys fent el tronc una circumferència de 5 m 25 cm., lloc d'interès turístic pels excursionistes i estiuejants, fent berenars amb la quitxalla.

D'aquí ens traslladem a l'ermita de Santa Eulàlia, dalt d'un Pujol no gaire enlairat, data de 1831, té dues festes dedicades, el 12 de Febrer, festa de la patrona de l'ermita i el 3er. diumenge d'Octubre, celebració de la festa del Most. El Sr. Anton de Cal Tallaret era el campaner de l'ermita, tenia l'obligació que quan amenaçava tempesta, repicar la campana, ja que els nostres avantpassats tenien la creença, que això feia allunyar el mal temps.

Barceloneta: Petit nucli de cases, es troba en la carretera general que ve del centre urbà i arriba al Begues Park (parcel·la el 1965, i amb construccions de xalets d'estiuejants. Celebren la festa major el 15 d'agost. D'allà es pot pujar al Montau, amb

652 metres, punt de més altura del poble. Hi ha una mina, on antigament es feu una prospecció que dona resultat negatiu. Existeix també una pedrera on s treu pedra, grava, sorra...

Seguint la carretera general, direcció cap Olesa de Bonesvalls arribem al pont de Can Paraigua, destruït durant la guerra civil, a l'esquerra hi ha un camí carreter que ens menara a la Massana, en ruïnes, existeix un pou d'aigua potable molt bona. Aquest lloc era punt de trobada per fer arrossos i carns a la brasa antigament.

Seguint la carretera general, es troba la Cadireta de Sant Cristòfol, que té una llegenda molt popular i diu: Asseguren que de nit anava Sant Cristòfol a Olesa a festejar a Santa Coloma. Els Olesans però una nit varen apedregar-lo per considerar irreverents les seves visites. L'home va apretar a córrer i per tallar el pas als qui l'empaitaven va pixar i d'aquella feta nasqué la riera, encara avui existent. El nom de cadira, el donà una pedra on Cristòfol va descansar de la caminada, quedant marcats també la forma dels peus i el bastó.

Des d'allà ens podem acostar a l'Avenc de la Ferla (176 m) segon en fondària del massís del Garraf, tot passant pel Casals.

Can Termens: S'hi troba l'hípica amb cavalls propis i de pupil·latge. Per Sant Antoni Abad se celebra la benedicció d'animals i Cavalcada dels Tres Tombs, en passar per davant de la Caixa d'Estalvis del Penedès el públic assistent es obsequiat amb el tortell i el moscatel. Sobre la masia hi trobem el Serral Blanc i el Corral de les tres Fites (una fita és una pedra que fa de partió de dos o mes hisendes). Al costat hi tenim les emissores de televisions, construïdes el 1975. Seguim des d'aquí un camí carreter i arribarem a unes taules amb bancs per seure (Bassa Llacuna) on s'hi pot fer foc i coure carn a la brasa. Icona ha posat unes casetes de fusta, com aixopluc pels ocells. Tot seguin la pista arribarem al mirador de les Solius d'on es

contemplen unes bones vistes del Garraf (Carxol, La Plana Novella, fins i tot Cubelles).

Puigmoltó: Tot agafant la pista que condueix a Sitges, al peu del camí hi ha la Font, a sobre hi ha una alzina monumental, hi brolla aigua de gust fort i amargant. Si teniu ganes de visitar l'avenc, està situat dalt la Serra de la Guàrdia a 512 m. altitud i 29 m. de fondària. Begues té un total de 110 avencs. Front Puigmoltó es troben les masies de Cal Vallès i Cal Quitèrio, també aprop hi ha Mas Trabal (en runes). En aquestes masies fa molts anys s'hi amagaven les mercaderies dels contrabandistes. A la costa del Garraf eren llançades des de les naus, es recollien i es pujaven al Camp Gras on es colgaven, i després portades a les masies esmentades. Els homes del poble que s'hi dedicaven ho feien de nit, per no ésser descoberts. No fa gaires anys al celler de Cal Quitèrio s'hi trobaven algun tros d'àncora i xarxes de pesca.

La Clota: En aquesta pista que mena a Sitges, a cinc-cents metres hi ha el trencall que mena a aquest grup de edificacions en ruïnes, actualment propietat de l'exèrcit. Des d'aquí una pista puja fins el cim de les Agulles, amb la cova de Cussimanya i tot seguint passant pel Coll Sostrell fins a la Morella, punt culminant amb 592 m., i vèrtex primer ordre, on es pot admirar un panorama de tot el massís.

Les Planes: Masia en peu, reformada, s'hi pot accedir des del Revolt del Fondo directament amb cotxe. En temps dels Carlins va succeir un esdeveniment que va moure molta remor en aquesta masia, doncs una partida d'aquests carlins va saquejar la masia, però no trovaren diners. Enviaren un mosso de la masia a Can Termens a buscar diners amenaçant-lo de mort si esmentava el saqueig a cap veí del poble. Però el mosso no els va fer cas, avisant a tothom qui trobava amb "lladres a les Planes", els veïns del poble es varen agrupar, havent-hi intercanvi de trets ferint uns dels carlins i decapitant-lo.

El Padró: Altitud 452 m., anat pels camí que condueix a les Planes des de Cal Paulo. Dalt hi ha una creu on s'hi anava de processó el dia de Santa Creu, per beneir el terme, portant-se gafarrons, estendarts, els feligresos un ram de llorer i arbre espí, rams que després de la cerimònia portaven a la vinya o a les terres de conreu, deixant-lo en un costat, amb una pedra al damunt, perquè el vent no se l'endugués i així es lliuraven de les pedregades, i tot resant el rosari, retornaven cap a casa.

Carretera General: Baixant del Petit Canigó, carretera avall es troba la Creu del Joncar, no se sap amb certesa el perquè fou plantada en aquest indret, els avis ens diuen que els seus pares ja la van trobar en aquest lloc. Sabem que la feien servir, en les processons, per descans de la custòdia, quan l'església de la Rectoria era parroquial, descansant en els enterraments, doncs es pujava a peu a enterrar les despulles dels difunts a l'antic cementiri, allà

es feia el canvi de la càrrega per no fer tan llarg el camí, dels portadors a espatlles des de la població.

En arribar a Can Ubach, ens queda a mà dreta el trencall que ens porta al Club de Begues, club dels estiuejants, part d'ells el freqüenten. Construït l'any 1974, anteriorment tenien l'antic Casino. Retornant a la carretera general, entrant pel carrer Major, hi ha l'Ajuntament (Can Torres) destinat a aquest fi des del 1965.

Carrer Major: Carrer dels botiguers, on es troba des de una flor a un carret de fil, o una típica botifarra de Cal Roman. Al passeig hi ha l'Església Parroquial, amb façana i campanar de pedra, beneïda l'any 1961, doncs anteriorment hi havia una altra petita edificació transformada en sindicat agrícola durant la guerra civil. El campanar té quatre campanes, que provenien de l'església de la Rectoria. La més grossa li posaren de nom Tomassa, foren sufragades, porten totes elles les llestres dels seus donants i l'any que s'estrenaren. Tenim una creu gòtica i un incenser d'argent que se suposa que és del segle XV, el patró de la parroquia, és Sant Cristòfol. Molts trobareu estrany que essent com és Sant Cristòfol el patró del poble, se celebri la Festa Major, el dia de Sant Jaume, es té constància que el 1925 això ja se celebrava així. Es degut, a que el poble era rural, i coincidia la sega, el batre, recollida de palla i l'encaix de la fruita per aquesta diada, i es va decidir de moure-la, deixant la Festa per Sant Jaume, costum que s'ha mantingut fins els nostres dies.

Plaça Camilo Riu: L'any 1943 es construïda la primera plaça, per sota la galeria hi passa la riera, a la vora d'ella hi havia un roure i l'alzina dolça, centenaris els dos, el roure morí. En Camilo Riu, estiuejant del poble, va fer reformar la plaça l'any 1949, fent les seves vores de pedra, posant bancs, llums i uns brolladors d'aigua. Els diumenges era el dia de la ballada de Sardanes, que es feien amb toca-discs.

Passeig de la Rambla: Nucli de cases d'estiueig, a la fi del passeig hi ha una creu plantada en memòria dels caiguts durant la guerra civil. La seva data és de 1941.

Raval d'en Martí: Aquest raval és una part del casc antic del poble, amb carrers estrets, cases pairals habitades. Al bell mig hi ha la masia de la Tenda, rep aquest nom per ser el primer lloc on s'hi va vendre carn, data del 1847. La façana té quatre balcons, única al poble. A la sala de dalt anys passats hi feren ball, molts dels nostres avis hi anaven els diumenges a fer gresca.

Donant un tomb pel raval trobareu la masia de can Pau Martí, restaurada, amb una alzina d'uns tres-cents anys, situada dalt d'un turonet on la quitxalla del barri anava a fer el berenar.

Baixant cap el Carrer Nou, es troba al costat dret el Club Futbol Begues, construït pels veïns del poble, d'acord amb la seva especialitat professional, participant-hi també els estiuejants, esmentant la gran col.laboració de l'ex Batlle Jordi Guasch, qui va ser alhora president del Club.

Amics, el camí està recorregut, deixo algun detall per esmentar, el motiu és perquè no ha estat gaire comentat o ha tingut poc ressò. Begues, un poble més del Baix Llobregat, amb els aires sanitosos, la vegetació típica i la seva gent. Aquest és el nostre. ■

Obituari**Germana Eulàlia Ventura Mas**

La Germana EULÀLIA VENTURA MAS va néixer a la població de Begues, província de Barcelona, el 27 d'abril de 1936, festa de la Mare de Déu de Montserrat, per la que sentia una gran devoció.

Del matrimoni format per Miquel i Maria, varen néixer dues filles, l'Elena i l'Eulàlia. Quan encara eren petites va morir la seva mare i poc després el seu pare es va tornar a casar, fet que a les nenes les va afavorir ben poc, doncs el record que conservaven d'aquest període era de manca d'afecte i en alguns casos de maltractament. Aquesta situació es va agreujar amb la mort de l'avi, que era qui procurava defensar-les i protegir-les.

Essent encara molt jove va anar a treballar com assistenta de dues senyores de Sant Feliu de Llobregat. Això, tot i suposar una càrrega per una noia de la seva edat, li permeté de viure fora del nucli familiar en el que se sentia poc acceptada i estimada. D'aquestes persones amb les que va treballar fins la seva entrada a la Congregació, sempre en va conservar un bon record.

L'Eulàlia va conèixer i tractar amb les germanes Dominiques de l'Anunciata que regien el col·legi del seu poble natal, al que varen assistir ella i la seva germana en els anys d'infància. Poc a poc es va anar despertant en ella la vocació religiosa i el dia 5 de setembre de 1957, a l'edat de 21 anys, fa la seva entrada al postulatat que teníem en aquells temps a Vic, Casa Mare. Aquí fa també l'any de noviciat. El dia 8 de març de 1959 fa els seus primers vots temporals i el març de 1965 els perpetus, ambdós també a la comunitat de Vic.

De l'any 1959 al 1977 la nostra germana Eulàlia va estar destinada, en períodes alguns d'ells breus, a les comunitats de Ripollet, Celrà, Sant Quirze de Safaja, Barcelona casa provincial, Santa Coloma de Gramanet i Barcelona Horta. El 1977 s'incorpora a la comunitat de Begues on, a més d'exercir la docència, sobretot en els nivells d'infantil i algun curs de primària, se li permet ajudar a la seva germana en la cura del seu pare, que residia en aquesta població. En el seu poble natal hi resta fins el 2002, en el que ja tancada la comunitat i mort el

seu pare, es destinada a la comunitat de Canet de Mar - Hospital, on hi arriba acompanyada de la seva germana Elena. Tancada la comunitat vinculada a la residència d'avis, la nostra germana es queda en la comunitat que atenia el col·legi; aquí es dedica a les tasques pròpies de la casa, ajuda en el centre atenent la porteria, suport al menjador escolar o reforços; al mateix temps segueix col·laborant en l'antic Hospital, actualment Residència Guillem Mas, especialment en tasques religioses: tenir cura de la capella, preparació de l'Eucaristia, res del sant Rosari, i aprofita també per acompanyar a estones a la seva germana que resta ingressada en aquest centre geriàtric. Ambdues germanes estigueren sempre molt vinculades l'una a l'altre.

La germana Eulàlia era una persona complidora de les seves obligacions, agradable en el tracte i manifestava gran afecte cap als alumnes que tenia al seu càrrec i aquests al seu torn també la corresponien.

En l'aspecte religiós era molt devota de la Mare de Déu a la qual resava diverses parts del sant Rosari al dia. Sentia també un afecte especial pel nostre pare sant Francesc Coll i assistia amb assiduitat als actes comunitaris, tant religiosos com a reunions i de convivència.

El 2017, la seva salut es complica a causa d'una caiguda que li ocasiona diverses fractures. Roman ingressada a l'hospital de la zona unes setmanes. Finalitzada l'hospitalització queda en estat de dependència per la seva manca de mobilitat, fet que suposa un problema per a la comunitat on estava assignada, i es decideix traslladar-la a la comunitat de Vic - Residència, on arriba el 7 de desembre d'aquell mateix any. Aquí s'inicien les activitats de rehabilitació i després d'un llarg període va anar passant del llit a poder desplaçar-se amb cadira de rodes i posteriorment amb caminador. Es dona una millora progressiva de la part física i també en l'adaptació a la nova comunitat, participant fins i tot en algunes de les activitats organitzades: gimnàstica, exercicis de memòria i pintura, litúrgia, res del sant Rosari, proclamació de la Paraula de Déu, lectura per a germanes

amb dificultat visual, realització de treballs manuals i animava el grup amb la xerrada amena i el somriure agradable. Tenia també bona memòria i bona veu recitant sovint alguna de les poesies que havia après en altres temps i li agradava explicar anècdotes.

A mitjans del mes d'agost del 2023 té un episodi agut de pujada de tensió i dificultat respiratòria i a les exploracions successives realitzades a l'hospital es posa de manifest una insuficiència renal greu que no respon als tractaments convencionals, fins i tot es descarta la diàlisi. Els tractaments que s'aconsellen, a partir de les constatacions anteriors, són els pal·liatius per evitar dolors innecessaris. Veient que medicament a l'hospital no poden fer res més, se la trasllada a la comunitat per poder acompanyar-la en aquests moments, ella havia manifestat diverses vegades el seu desig de tornar a casa.

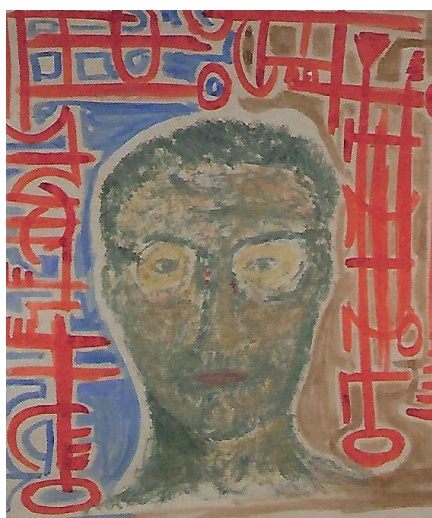
A poc a poc va anar lliurant la seva vida al Senyor que va sortir a trobar-la a l'alba del dia 1 de setembre de 2023, tenia 87 anys i 64 de vida religiosa. Estem segures l'haurà acollit amb immens afecte -suplir també tot l'afecte que li va faltar de petita a la llar paterna- i la farà gaudir per sempre del seu Amor i Bondat. Possiblement també la nostra germana estigui celebrant el moment i li estigui recitant el poema "mama, vull ser capellà", que tant li agradava.

Germana Eulàlia, des de la teva nova realitat prega al nostre Pare Déu especialment per l'Elena, la teva germana, per les necessitats de les germanes de la Congregació i per totes les persones que al llarg de la teva vida has estimat i t'han estimat. Ara, lliure ja dels lligams terrenals, descansa en pau!

Vic, Casa Mare,
1 de setembre de 2023. ■

Altres activitats realitzades**Exposició de pintures de gran format de Ramon Cervelló Puig (1988 al 1992)**

Durant tota la seva vida Ramon Cervelló va tenir "pulsions creatives". Les pintures que componen l'Exposició varen ser fetes entre 1988 i 1992. Fetes en un conjunt d'una vuitantena de papers de gran format. El suport de base és generalment un paper de rotllo molt senzill sobre el qual aplicava pintura de qualsevol mena i/o feia un collage. Totes les pintures tenen una data i títol que conté un missatge, una història personal d'un moment concret. Les obres van estar exposades a la capella de la fundació del 29 d'abril al 4 de maig. |

Altres activitats realitzades**Mostra de pintura del Cercle Artístic i Cultural de Begues**

Els membres del Cercle que exposaren els seus treballs. A la capella de la Fundació del 19 al 28 de maig. Carne Armengol, Pedro García, Conxita Gustems, Artur Jiménez, Manolita Sans, Hamid Fakir i Jaume Tutusaus. |

Altres activitats realitzades**Colònies infantils d'estiu de la Coral Montau**

Se celebraren les quatre setmanes del mes de Juliol amb un gran èxit d'assistència infantil. |

Volem desitjar-vos
que passeu un
bon nadal en
companyia de
la vostra família
i un any 2024
ple de felicitat
i prosperitat.

Francisca Alcover Morell
(Sóller, 1912-1954) escrigué
una "Cançó de Nadal", d'una
simplicitat i una tendresa tals,
que entronca perfectament amb
la de les nadales.

Nadal! Nadal!
Devora la foganya
que hi fa de bon estar!
Nadal! Nadal!
Maria, Verge i Mare,
ens mostra un bell Infant...
Nadal! Nadal!
Josep va a cercar llenya
per poder-lo escalfar.
Nadal! Nadal!
Pastors i Reis arriben
per veure a Jesús nat...
Nadal! Nadal!
Per sobre el món en lluita,
l'estrella de la pau!

Francisca Alcover Morell

